

ACC. N:R M. 10745: 1-18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Bohuslän* Upptecknat av: *Ines Carlsson*
Härad: *Inlands södra* Adress: *Lärskoppgat 6a, Göteborg*
Söcken: *Driv. sockna* Berättat av: *olika personer; se uppt.
bladets baksida!*
Uppteckningsår: *1948.* Född år _____ i _____

Stenstugan

s. 1-18.

N. M. 141.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 10745:1.

Det var en stenslaga på klöven. Jag
har själv sett den men jag kommer inte
ihåg hur den såg ut för det var så länge-
sedan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här har varit ett böningshus med väggar av sten. Här står rester kvar efter det ännu. Ett sådant hus kallades för stenshuga. Här bodde folk i den för 70 år sedan. Jag har själv sett stenshugan. Den låg i lycke.

Stugans belägenhet. Stenshugan låg i utmarsken. Platsen kallades Gethagen. Alfred Kristiansson heter nuvarande markägaren, men på den tiden var ägaren alle Torbjörnsson. Innevänarna ägde stenshugan. De behövde inte isätta något för att få bo här.

Byggnadssätt. Stenshugan var något ingrävd. Den var inte byggd intill någon berg-häll. Väggarna var uppförda av dubbla stensmurar med mellanfylld med jord. Stugan var byggd av platta stenar som var brutna ur berget. Stenshugans yttre väggar bildade skarpa hörn. Väggarna var omkring en meter

björka. Där var ingen invändig klädnad
Stugans inre. Stenstugan hade ett rum.
Ingången var på långsidan. Den ledde in till
rummet. Eldstaden var i rummet. Den låg mitt
på västra gaveln in till ingången. Där var
rökfång och skorsten. Spisen var av gråsten.
Stugans inredning bestod av en säng, ett
bord och några stolar. Några redskap har
jag inte sett de hade, kanske någon spade.
Väggarna utgjordes av stenen som den var.

Tak golv och fönster. Taket uppbars av
spallar och det täcktes med tur. Där var inget
inner tak. Stenstugan hade stentyg golv. Där
var ett litet avlångt fönster på gaveln.

Innevärre. Stenstugans ägare hette
August Lundberg och hans hustru hette
Lotta. Barnen hette Karl, Augusto, Alma
och Tora. August var båtsman. Där var

ACC. N:R M. 10745:4

mycket fattigt. De gamla dog i stensugan,
men barnen flyttade till Göteborg.

Uthus. Upe på Väma var ett fätus av
sten. jag har varit inne där och sett det, men
jag kommer inte ihåg hur där såg ut. Men
det står kvar fortfarande och ännu idag
har de djuren där. De har bara kvar där.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lån var en stenskuga i Vårdhem i Lycke socken. Han som bodde där hade varit soldat i farna tider. Han hette Estjer Blom. Hustrun minns nog inte namnet på, men de hade tre barn, de hette Karl, August och Beata. Stugan hade dubbel stenvägg med mellanfylnad av jord. Det är nog 60 år sedan den var bebodd. Där finns inga rester kvar efter den. Den var något ingrävd. Lån var inte så fattigt, ty han hade gämt arbete. Stenskugan hade bara ett rum. Taket täcktes med lång. Där var ett fönster på långsidan i rummet. Låven var också på långsidan. Alla minns nog inte för det var så länge sedan nog såg den.

Här var en stensluga, och jag kan inte säga om det står rester kvar efter den men jag har det. Den kallades backsluga. Den var bebodd för 50 år sedan. Jag har själv sett den och varit inne där många gånger. Slugan låg i Flöskär.

Slugans betögenhet. Stenslugan låg i utmarker. Den låg på August Anderssons mark. Innervärdarna ägde själva huset. De fick bo där gratis.

Byggnadssätt. Slugan var fristående. Den var inte byggd intill något berg. Jag vet inte om det var dubbel stenmur med mellanfylldnad av jord. Stenslugan var byggd av sprängsten. Jag vet inte hur tjocka väggarna var. Där var ingen invändig klädnad den första tiden, men senare blev den klädd invändigt med träder.

Stugans inre. Stenstugan hade bara ett rum. Ingången var på gaveln. Den ledde in till rummet. Eldstaden var i rummet vid gaveln i ett hörn. Där var rökfång och skorsten. Spisen var av tegelsten. Stugans inredning bestod endast av en bänk att sitta på och så hade de spikat i hörn en säng av bräder.

Tak golv och fönster. Taket uppbars av åsar, som vilade på gavelrösterna. Taket täcktes med jord. Där var inget innertak. Stugan hade jordgolv. Ett fönster var vid den ena gaveln, ett litet avlångt.

Innevånare. Gubben kallade de för Bratten; han hette Bratt till efternamn och något förnamn hörde jag aldrig på honom. Hustrun hette Mina. De hade två pojkar. De hette Max och Albin. Bratten hade varit soldat. De var mycket fattiga. De var tillflyttade. De hade

ACC. N:R M. 10745:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

bott i en hästuga när han var soldat, men
när han blev gammal fick han flytta ifrån
soldatkyrket. Brätten dog i stenslugan, men
hustrun flyttade till en familj här i Torshy
Uthus. Här har inte funnits några fåhus
av sten som rygnet.

Det låg en stenshuga^{här} för många år sedan och
det finns rester kvar efter den ännu. Den byggdes
1830 och den blev nedrivnen 1910. Jag har själv
sett stenshugan. Platsen där hugan låg kallas
Putten.

Shugans belägenhet. Stenshugan låg i utmar-
ken. Det var på kastlelegårdens mark. Mark-
ägaren hette Kulsten. Innevånarna ägde
huset. De skulle arbeta 10 dagar om året för att
få bo där. Det blev pantimern som fick göra
det.

Byggnads sätt. Shugan var inte ingärdad
och inte heller var den byggd intill några berg-
häll. Den hade dubbla stenmurar med mellan-
fyllnad av jord. Shugan var byggd av kulle-
sten och hade skarpa hörn. Väggarna var
omkring 80-90 cm tjocka. Det fanns ingen
invändig klädsel. Mellan rummet och för-

shugan var en stenvägg, men jag kan inte säga om det var dubbel stenmur med mellanfylld av jord. Så väst björk var den i varje fall inte.

Shugans inre. Shugan hade bara ett rum och förshuga. Ingången var på långsidan. Den ledde in till förshugan. Eldstaden var i rummet. Den låg mitt på mellanväggen, in till dären. Shugan hade rökfång och skorsten. Stenshugans inredning bestod av ett bord, en träsoffa, en skänk och ett par stolar. Sär var så enkelt som möjligt. Sär fanns inga redskap utom en hacka och en spade. Väggarna var kalkade.

Tak, golv och fönster. Sär var bara bjälkar som låg på stenarna; däröver var spikat ett trätak. Taket täcktes med tegel. Sär var dessutom ett litet innertak så att ett litet loftutrymme tillkom. Shugan hade jord-

golv och på jerdgolvet låg lösa bräder. Det fanns två fönster, ett på gaveln och ett på långsidan. De var små och fyrkantiga.

Innevånare. Stenskugans innevånare hette Petter Andreasson. Hans hustru hette Beata. Det var en stor och kraftig människa. De hade många barn, men jag minns bara August, Emil, Axel, Oskar, Hjalmar, Karl, Anna, Tina och Matilda. Gubben var skomakare. De var mycket fattiga. De var nog födda i Stenskugan, men jag kan inte bestämt säga det. De gamla dog i Stenskugan, men barnen flyttade till Göteborg.

Uthus. Om här har funnits några fähus av sten kan jag inte säga, men jag minns då inga.

Här har funnits bopingshus av sten förr i världen. Allt detta efter en sådan ^{stenshuga} ställe kvar ännu. Den kallades för stenshuga och den var bebodd för 40 år sedan. Jag har varit inne där många gånger. Ormo kallas platsen där stenshugan låg.

Shugans belägenhet. Stenshugan låg i utmarken. Det var på August Jacobssons mark. Markägaren hade lämnat sitt tillstånd till stenshugans uppförande, men innerörarna ägde shugan. De fick göra dagsverken för att få bo där.

Byggnads sätt. Shugan var helt fäst i jorden. Den var inte byggd in till något bergvägg. Där var dubbla stenväggar med mellanrymder av jord. Den var byggd av kullesten, och hade skarpa hörn. Väggarna var omkring en meter tjocka. Det var ingen invändig

brädklädsel. Mellan rummet och köket var en enkel stenvägg. Ingången var vid gaveln; man kom först in i köket där var där en inre dörr till rummet. Eldstaden var i rummet. Den låg i ett hörn på den nara väggen. Där var rökfång och skorsten. Spisen var av sten, den var nästan rund; de hade ett brandjärn uppfå stenarna och så eldade de inunder brandjärnet.

Stenslugans inredning bestod av en soffa, en säng, ett bädd och några stolar. De enda redskapen de hade var en hacka och en potatisgrep. Väggarna var först kalkade, men med tiden blev de tapetslade.

Tak golv och fönster. Taket uppebars av åsar som vilade på stenarna. Det täcktes med tegel. Där var ett litet innertak. Stenslugan hade brädgolv i rummet, men i köket var det

jordgolv. Det var ett litet fönster på långsidan och ett stort på gaveln i rummet. I köket fanns inget fönster.

Innevånare. Gubben hette Jansson, förnamnet kommer jag inte ihåg. Hans hustru hette Helena, barnen hette August och Julius och så var det en flicka och en pojke till, men jag kommer inte ihåg vad de hette. Gubben arbetade på en korngård så länge han orkade. De var mycket fattiga. De var ditflyttade från Marieberg. När de lämnade Stenshagan, flyttade de till Göteborg.

Uthus. Fåhus av sten har här allt funnits. Uppe på Kastellgårdens mark var ett sådant platsen där det låg Kallas Svärdarbacken. De hade otar där från i tiden.

Det fanns ännu en stensluga på Ormo,
men den var jag aldrig inne i så den vet jag
inte så mycket om. Berget var ett en av
slugans väggar, men eljest var väggarna
av dubbla stenvuor med mellanfyltnad
av jord. Taket täcktes med halm. Gubben
som bodde där hette Skussm; förnamnet minns
jag inte. Slughen hette Tina och deras barn
hette Johan, Axel och Anna. Den gubben arbe-
de också på en korngård.

Här fanns ett böningshus med väggar av sten. Det finns inga rester kvar efter den stugan. Den kallades för backestuga. Det är 60 år sedan den senast var bebodd och jag har själv sett stugan. Platsen där den låg heter Grindern.

Stugans belägenhet. Backestugan låg i odlad bygd. Den låg på Max Kilmans mark. Tinneråvarna ägde själva backestugan. De fick bo där gratis.

Byggnadsställ. Backestugan var något ingård. Jag kan inte säga om det var dubbla stenmurar med mellanutfyllnad av jord. Den var byggd av gråsten. Det var inte så väst skarpa hörn. Väggarna var omkring 60-70 cm. tjocka. Jag vet inte om där var någon invändig brädklädsel.

Stugans inre. Backestugan hade bara ett

rum. Ingingen var placerad på byggnadens långsida. En ledde in till rummet. Eldstaden var i rummet, den låg vid sidan av en vägg. Kalken vägg det var minns jag inte. Det var ett litet rör upp i genom taket, som skulle föreställa en skorsten. Spisen var en liten gråstens spis. Jag minns inte hur möblerna såg ut och inte heller vad de hade för husgeråd eller redskap. Väggarna var kalkade.

Tak golv och fönster Hur taket uppebars kommer jag inte i hög, men det täcktes med berr. Jag kommer inte i hög om där var något inner-tak. Barkshugan hade jordgolv. Där var ett litet avlångt fönster på gaveln.

Innevånare. Shugans innevånare hette Johanna Audilasson, hon var änka. Hon hade en flicka som hette Olanda. Johanna hade

ACC. N:R M. 10745:18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

understöd av socknen. De var mycket fattiga
de hade alltid bott i den backstugan. När
de flyttade i från backstugan kom de till
ålderdomshemmet och där dog de.

Uthus. jag vet inte om här har funnits
några fähus av sten.